

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هفتم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۸۵/۱۰/۲۰

شماره چاپ ۱۶۲۵

شماره ثبت ۶۳۹

دوشوری

طرح تشکیل سازمان بسیج سازندگی نیروی
مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

کمیسیونهای ارجاعی:

اجتماعی
اصلی:

آموزش و تحقیقات - امنیت ملی و سیاست
خارجی - بهداشت و درمان - عمران
فرعی:

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

ایرانی بسازید که هرکس از هر جای دنیا به این کشور نگاه کرد، معجزه اسلام را در سازندگی و ملت به چشم ببیند (مقام معظم رهبری).
به منظور اجراء فرامین مقام معظم رهبری مبنی بر استفاده از نیرو و نشاط جوانان برای آبادانی و سازندگی کشور و اشاعه فرهنگ کار و تلاش با بهره گیری از روحیه، منش و توان متخصصین بسیجی در امور سازندگی و ایجاد بستر مناسب برای مشارکت نیروهای جوان و بسیجی در توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور، طرح ذیل تقدیم می گردد:

رودکی - کامران - محمود محمدی - حسن سلیمانی - حیاتی -
خدادادی - آوایی - جعفرزاده - مظفری - سیدآبادی - کرمی - شجاع پوریان -
برمک - زاکانی - ذوالانوار - مفتاح - قاسم عزیزی - سروری - شجاع - رستاد -
سعدون زاده - تحریری نیک صفت - رجایی - دهقان - فریدون حسونند - امامی راد -
نژادفلاح - بزرگیان - طلائع نیک - شاهی عربلو - بلوکیان - میرزایی - مطورزاده -
رجب رحمانی - رشیدجلالی - فتحی پور - کاظم جلالی - حسن زمانی -
شهریاری - سیدبهبول حسینی - محمدصادقی

طرح تشکیل سازمان بسیج سازندگی نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ماده واحده - در راستای اجراء اصل (۱۴۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۲۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین ماده (۷۱) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب سال ۱۳۷۰، سازمان بسیج سازندگی در تابعیت نیروی مقاومت بسیج با وظایف زیر تشکیل می‌گردد:

۱ - تلاش جهت محرومیت‌زدایی، عمران و آبادانی روستاها و مناطق محروم در راستای تحقق عدالت اجتماعی.

۲ - غنی‌سازی اوقات فراغت جوانان در عرصه‌های کار و تلاش و بهره‌برداری از توانایی بالای آنها.

۳ - توسعه و بسط فرهنگ سازندگی در بین جوانان.

۴ - کمک به دولت در توسعه سازندگی معنوی و مادی کشور به ویژه در طرح‌های عام‌المنفعه.

۵ - افزایش توان فنی و تجربی جوانان داوطلب و بسیجیان و ایجاد فضای مناسب برای تمرین در فعالیتهای گروهی.

۶ - کمک به رفع مشکل اشتغال جوانان اعم از پایدار و موقت.

۷ - کمک به کاهش هزینه‌های پنهان و آشکار دولت.

تبصره ۱ - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و نهادهای دولتی و عمومی و سایر دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به‌ویژه وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، راه و ترابری، تعاون، نیرو، کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، رفاه و تأمین اجتماعی، سازمان حفاظت محیط زیست، دفتر مناطق محروم ریاست جمهوری، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، کمیته امداد امام خمینی (ره) شهرداریها و دهیاریها موظفند متناسب با میزان آمادگی بسیج سازندگی بخشی از فعالیتهای و طرحها و پروژه‌های تملک‌داری، امدادی، فرهنگی، اطلاع‌رسانی، اجتماعی، بهداشتی، محرومیت‌زدایی، خدمت‌رسانی و مردمیاری خود را با رعایت قوانین و مقررات محاسباتی و قانون برگزاری مناقصات و با استفاده از نیروهای داوطلب بسیجی و مردمی، جوانان و متخصصین سازمان یافته توسط سازمان بسیج سازندگی نیروی مقاومت بسیج اجراء نمایند.

تبصره ۲ - سازمان بسیج سازندگی به عنوان دستگاه اجرایی و مجری برخی از طرحهای دولتی شناخته می شود و مجاز به تبادل موافقتنامه و یا انعقاد قرارداد در چهارچوبهای قانونی می باشد.

تبصره ۳ - سازمان بسیج سازندگی به منظور انعقاد قرارداد و توافقنامه با سازمانهای همکار، می تواند نسبت به ایجاد مؤسسه یا شرکت در مراکز استانها و شهرستانها با استفاده از امکانات موجود نیروی مقاومت اقدام نماید.

تبصره ۴ - سازمان بسیج سازندگی در راستای اجراء ماده (۷۱) قانون استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و اجراء تبصره (۱) فوق برای تأمین نیروهای مورد نیاز می تواند علاوه بر سازماندهی و به کارگیری نیروهای داوطلب بسیجی و مردمی اعم از جوانان و متخصصین از میان واجدین شرایط مشمولین خدمت وظیفه عمومی، بخشی از نیروی انسانی واحدهای سازمان یافته در رشته های فرهنگی، آموزشی، عمران و فنی را جذب، سازماندهی و حسب مورد جهت آموزش، سوادآموزی، بهداشت و درمان و مردمیاری و خدمات رسانی و محرومیت زدایی به کارگیری نماید. تعداد و ترکیب و میزان تحصیلات این دسته از مشمولان توسط ستاد کل نیروهای مسلح تعیین و ابلاغ می شود.

تبصره ۵ - واجدین شرایط شرکت کننده در طرحهای مختلف بسیج سازندگی جهت تشویق و قدردانی می توانند از تسهیلات متعلقه به بسیجیان برخوردار شوند.

سوابق

اصل یکصد و چهل و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
اصل ۱۴۷ - دولت باید در زمان صلح از افراد و تجهیزات فنی ارتش در کارهای امدادی، آموزشی، تولیدی و جهاد سازندگی با رعایت کامل موازین عدل اسلامی استفاده کند درحدی که به آمادگی رزمی آسیبی وارد نیاید.

ماده (۱۲۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱

ماده ۱۲۶ - به منظور به کارگیری جوانان در سازندگی و فعالیتهای اجتماعی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شهرداریها، دهیاریها، جمعیت هلالاحمر و سایر دستگاههای ذی ربط مجازند در اجرای طرحهای تملک دارائیهای سرمایه ای و خدمات اجتماعی خود از ظرفیت جوانان کشور اعم از تشکلهای غیردولتی جوانان و نیروی مقاومت بسیج استفاده نمایند. آئین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان پیریت و برنامه ریزی کشور و سازمان ملی جوانان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

مصوبه های مجلس شورای اسلامی - ۱۳۷۰/۰۷/۲۱

قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

[m] ماده ۷۱ - در اجرای اصل ۱۴۷ قانون اساسی سپاه موظف است با استفاده از مشمولین واجد صلاحیت خدمت وظیفه عمومی در حد بسیجی عادی پس از گذراندن آموزشهای عمومی و تخصصی اولیه واحدهای سازمان یافته بسیج فرهنگی، آموزشی، بهداشتی و سازندگی را ایجاد و بر طبق برنامه ها و سیاستهای وزارتخانه ها و نهادهای مربوطه حسب مورد جهت آموزش، سوادآموزی، بهداشت و درمان و سازندگی روستاها و مناطق محروم کشور با حفظ نظارت بر امور انضباطی و اجرای برنامه های تداوم آموزش آنان، در اختیار دستگاههای اجرایی ذیربط قرار دهد.

[tm] تبصره ۱ - اقدام فوق مربوط به زمان صلح بوده و در زمان جنگ و بحران افراد فوق مطابق سیاستهای ابلاغی از سوی ستاد کل به کار گرفته می شوند.

[tm] تبصره ۲ - تعداد و درصد افراد مورد نیاز از طبقات مختلف مشمولین، همه ساله به پیشنهاد هیأت وزیران و تایید ستاد کل تعیین می شود.

[tm] تبصره ۳ - آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه و ستاد کل تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

بخش دوم - ارزشیابی و ترفیعات

دستورالعمل مشارکت سپاه در برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

منظور:

....

هدف:

۲/۱ - ....

۲/۲ - ایجاد بستر مناسب برای مشارکت نیروهای بسیجی در توسعه اقتصادی کشور.

لایحه قانونی تشکیل سازمان بسیج ملی - مصوب ۱۳۵۹/۴/۱۹ شورای انقلاب

[m] ماده ۱ - بر مبنای تعالیم عالییه اسلام که هر فرد مسلمان باید با آمادگی کامل مهبیای دفاع و جهاد علیه تجاوزکاران و موانع راه خدا باشد و به موجب اصل ۱۵۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به مقتضای ضرورت انقلاب که همه افراد ملت ایران باید علیه دشمنان ایران و انقلاب اسلامی آن تجهیز شوند و به پیروی از فرمان رهبر انقلاب امام خمینی مبنی بر تشکیل ارتش بیست میلیونی ، سازمان بسیج ملی برای آموزش و سازماندهی همه افراد داوطلب به منظور مقابله با هر گونه تهدید و تجاوز داخلی و خارجی و پاسداری از دست آوردهای انقلاب اسلامی تا تحقق کامل نظام اسلامی و نیز ایجاد آمادگیهای لازم در مردم برای مقابله با آثار ناشی از وقوع سوانح طبیعی و حوادث غیر مترقبه زیر نظر رهبر یا شورای رهبری و وابسته به ریاست جمهوری تاسیس می گردد.

[m] تبصره - بسیج ارتش بیست میلیونی برای مقاصد دفاعی منحصرأ با صدور فرمان از طرف رهبری یا شورای رهبری خواهد بود.

[m] ماده ۲ - وظایف کلی سازمان بسیج ملی عبارت است از:

- تهیه و اجرای برنامه های تعلیمات نظامی ، عقیدتی و حفاظتی برای کلیه داوطلبان ارتش بیست میلیونی در سراسر کشور.

- سازماندهی و تجهیز کلیه داوطلبان متعهد برای مبارزه و دفاع در برابر تجاوز و تهدید و دخالت دشمنان خارجی و عوامل سرسپرده داخلی آنان
- تهیه طرحها و برنامه های ضروری متناسب با شرایط روز در جهت تحقق اهداف سازمان و گسترش فعالیتهای بسیج در کلیه سطوح مملکت .

- تهیه طرحها و برنامه های لازم جهت ایجاد آمادگی در مردم به منظور پیشگیری از بروز سوانح طبیعی و حوادث غیر مترقبه و مقابله با آثار سو ناشی از آنها و هماهنگ کردن فعالیتهای مربوطه در زمان اضطرار.

- نظارت بر چگونگی اقدامات انجام شده و ارزشیابی پیشرفت فعالیتهای بسیج ملی در سطح کشور و تهیه و تقدیم گزارشات لازم به مراجع ذیربط

[m] ماده ۳ - مقررات و آیین نامه های اجرایی این قانون و تشکیلات سازمان وسیله سازمان بسیج ملی ، با همکاری دفتر ریاست جمهوری، وزارت کشور، وزارت دفاع ملی ، ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ، سپاه پاسداران تهیه و با تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور (از نظر تشکیلات) پس از تصویب هیات وزرا به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

[m] تبصره ۱ - رییس سازمان بسیج ملی از طرف رهبر یا شورای رهبری منصوب می گردد.

[m] تبصره ۲ - خط مشی کلی بسیج ملی توسط شورای عالی دفاع ملی تعیین می گردد و هر گونه تغییر یا جرح یا تعدیل در خط مشی تعیین شده وسیله همان شورا انجام خواهد شد.

[m] تبصره ۳ - تصمیمات مربوط به چگونگی اجرای خط مشی تعیین شده و واگذاری مسیولیتها و وظایف به عناصر تابعه در ستاد بسیج توسط شورای مرکب از رییس و مسیولان قسمتهای مختلف سازمان اتخاذ گردیده و وسیله رییس سازمان به مرحله اجرا در می آید.

[m] ماده ۴ - پشتیبانهای آموزشی و لجستیکی سازمان بسیج ملی، ضمن در نظر گرفتن اصل خودکفایی ارتش بیست میلیون، به عهده وزارت دفاع ملی و کلیه سازمانهای نظامی و انتظامی و سپاه پاسداران خواهد بود. نحوه و حدود این گونه پشتیبانها در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد. تشکیلات سازمان بسیج ملی در مراکز استانها و شهرستانها و بخشها و روستاها بر اساس آیین نامه های اجرایی مصوب و خط مشی کلی تشکیلاتی سازمان بسیج ملی تهیه و با همکاری استانداران، فرمانداران، بخشداران و دهبانان اجرا و جز بسیج ملی مرکز خواهد بود.

مصوبه های مجلس شورای اسلامی - ۱۳۵۹/۱۰/۲۸

قانون ادغام سازمان بسیج ملی (مستضعفین) در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

قانون ادغام سازمان بسیج ملی (مستضعفین) در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

[m] ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون، سازمان بسیج ملی (مستضعفین) که طبق لایحه قانونی مصوب ۱۹ / ۴ / ۵۹ شورای انقلاب ایجاد گردید، تحت عنوان واحد بسیج مستضعفین در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ادغام می شود و مسیولیت اداره و فرماندهی آن به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی واگذار می گردد.

[m] ماده ۲ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون اساسنامه واحد بسیج مستضعفین را در رابطه با کل سپاه تنظیم و با رعایت اصل ۷۴ قانون اساسی جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

[m] ماده ۳ - کلیه اعتبارات و امکاناتی که از طرف سازمانهای دولتی و غیر دولتی و افراد در اختیار سازمان مذکور قرار گرفته در اختیار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار می گیرد.

مصوبه‌های مجلس شورای اسلامی - ۱۳۷۸/۱۲/۰۳

قانون احتساب قسمتی از خدمت اعضا بسیج نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان خدمت دوره ضرورت

قانون احتساب قسمتی از خدمت اعضا بسیج نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان خدمت دوره ضرورت

[m] ماده واحده - کلیه افرادی که از سن شانزده سالگی تمام عضو بسیج نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می شوند و به طور منظم با آن نیرو همکاری می نمایند ، هر سال خدمت آنان متناسب با میزان فعالیت ، معادل چهل و پنج روز تا سه ماه جز خدمت وظیفه عمومی آنان محسوب می گردد .
[tm] تبصره - آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف سه ماه توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی انتظامی تهیه و پس از تایید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت: ۸۹/۱۱/۴

شماره ثبت: ۲۲۱

شماره دفتر کل: ۲۵۰۹

شماره شناسه: ۲

صفحه: ۸

دایره چاپ و تکثیر